

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 349-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2001

Núm. 29

Presidència
de l'Honorable Sra. Maria Lluïsa Dubón i Pretus

Sessió celebrada dia 27 de setembre del 2001

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

COMPAREIXENÇA RGE núm 2546/01, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió d'Assumptes Socials, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Consellera de Benestar Social, per tal d'informar sobre la política de la Conselleria de Benestar Social en relació amb la cooperació.

414

LA SRA. PRESIDENTA:

Comença la sessió d'avui, i en primer lloc demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. CAPÓ I ABRINES:

Sí, Sra. Presidenta. Margalida Capó en substitució de Neus Marí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies.

Compareixença RGE núm 2546/01, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió d'Assumptes Socials, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Consellera de Benestar Social, per tal d'informar sobre la política de la Conselleria de Benestar Social en relació amb la cooperació.

Passam, idò, al primer i únic punt de l'ordre del dia d'avui, consistent en la compareixença 2546/01, presentada per quatre diputats membres de la Comissió d'Assumptes Socials adscrits al Grup Parlamentari Popular, mitjançant la qual sol·liciten la compareixença de la consellera de Benestar Social per tal d'informar sobre la política de la Conselleria de Benestar Social en relació amb la cooperació. Assisteix l'Hble. Sra. Fernanda Caro i Blanco, consellera de Benestar Social, acompanyada del Sr. Llorenç Pons Llabrés, director general de Cooperació. Té la paraula la Sra. Fernanda Caro per fer l'exposició oral.

LA SRA. CONSELLERA DE BENESTAR SOCIAL
(Fernanda Caro i Blanco):

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Primer de tot vull agrair el fet que s'hagi demanat aquesta compareixença, perquè sempre és un plaer en aquesta cambra i en aquesta comissió poder parlar d'un fet tan important com és la cooperació per al desenvolupament, o qualsevol altra qüestió que es treballi des de la Conselleria de Benestar Social. Però en el cas concret de la cooperació per al desenvolupament pensam que l'esforç important que fa el Govern de les Illes Balears en dedicar ara aquest 0,77% del seu pressupost, i en definitiva l'esforç que fan el conjunt de ciutadans i ciutadanes aportant aquesta partida importantíssima a la cooperació per al desenvolupament, bé val la pena que des de la responsabilitat d'aquesta conselleria s'expliquin quines són les línies i es donin comptes dels resultats que per altra part, i si m'ho permeten dir-ho, és prou satisfactòria des del punt de vista dels resultats. Jo esper que després d'aquesta exposició, que en qualsevol cas haurà de ser no massa detallada, però sempre en el torn de rèplica i contrarèplica estic disposada a facilitar les dades que considerin més oportunes. Jo crec que també vostès jutjaran que en temes de cooperació per al desenvolupament en aquesta comunitat autònoma anam per bon camí.

Hem plantejat aquesta compareixença en dos grans blocs, un primer bloc petit i senzill, en el qual parlar molt breument de la concepció de la cooperació per al desenvolupament, i dels

críteris o dels principis bàsics que donen suport a la nostra actuació, per després entrar ja en la sèrie de programes i actuacions concretes que sens dubte són les que més interès tindran.

Quant a la concepció de la cooperació per al desenvolupament, si haguéssim de trobar una definició clara i a la vegada senzilla de què és la cooperació per al desenvolupament, diríem que és el conjunt d'accions envers els països empobrits del món, que permeten la millora de les seves situacions de vida, en el sentit més ampli, i en el sentit més concret, treballant en la producció, l'educació, la promoció social dels col·lectius, la salut, etcètera.

I en contrapartida hauríem de definir què és el que no és cooperació des del nostre punt de vista. Pensam que no s'ha d'entendre la cooperació en termes de beneficència, molt al contrari, s'ha d'entendre i l'entem com una acció destinada a procurar instruments perquè els pobles siguin subjectes actius. Així la cooperació suposa reconèixer les lluites que fan els pobles empobrits del món per resoldre els seus problemes, les seves formes d'organització, etcètera. I per tant, i això és important emmarcar-ho, perquè és una qüestió que ha de guiar sempre la nostra acció, la cooperació per al desenvolupament es basa en la fraternitat entre els pobles, el dret universal a la pau i la justícia social.

Alguns dels principis que donen suport a aquesta actuació, que des de la Direcció General de Cooperació intentam que donin aquest suport, són alguns que mencionaré. Per una part pensam que els críteris tècnics i els professionals han de guiar i a la vegada han d'informar la nostra intervenció. Ha de ser una intervenció respectuosa amb les comunitats participants, amb la seva cultura, amb la seva identitat, sempre per suposat que la seva cultura i la seva identitat sigui respectuosa amb els drets de les persones. Ha d'anar dirigida cap a l'impuls d'iniciatives d'economia social, de petits productors en cooperativa, i també de comerç just.

Un altre principi és fer dels receptors de la cooperació els actors principals i els gestors de les seves accions, com deia abans, i per tant elements actius i no passius de la nostra intervenció. Hem de potenciar l'organització de les comunitats en la solució dels seus problemes, per fer llavors una cooperació viable i una cooperació que no creï dependència.

Hem de partir del principi de la gratuïtat i de l'ètica de les intervencions, contra una concepció liberal del retorn de l'activitat econòmica lesiva amb els seus recursos. Tenim, pensam, un deute històric i un deute també present amb els països del sud i amb els països empobrits en general.

Un altre criteri que intentam introduir en les nostres actuacions és contemplar el medi ambient per fer actuacions sostenibles, i a la vegada incorporar la perspectiva de gènere en totes les actuacions, no només perquè dels països empobrits són les dones les més castigades per aquesta pobresa, sinó perquè a més s'han de reconèixer les dones com un factor de canvi social i un factor de desenvolupament que no es pot obviar, ni en el món empobrit ni en el nostre món, és obvi.

Hem de garantir també com a principi, encara que sigui a petita escala, els drets dels pobles i de les persones, potenciant, per tant, la seva dignitat, i a la vegada consolidar el treball de les organitzacions no governamentals de les nostres illes que estan compromeses amb els pobles de la terra.

Aquests serien alguns dels principis. Sens dubte vostès seran capaços d'incorporar alguns més que en definitiva estan guiant la nostra actuació, i que ens seran útils també per incorporar millores en aquestes actuacions.

Bé, perdonin, jo he obviat un començament que volia fer un poc per explicar què és la Direcció General de Cooperació. Tal volta no fa falta per a alguns, ja la coneixen, però sí dues pinzellades: dir que és una direcció general nova, que és una direcció general petita, però a la vegada amb molta capacitat per la seva organització molt funcional de donar resposta a tot aquest conjunt d'actuacions, que ara faré una breu explicació. Està formada per un director general, el Sr. Llorenç Pons, que ens acompanya, i un cap de servei, que són els únics de tot el personal que són capítol 1. Ho dic això, i ho volia dir, perquè jo crec que sí que és una fita a aconseguir, que en algun moment la resta de personal, els 7 professionals més, entre 3 tècnics i personal administratiu que estan treballant en aquesta direcció general, i que ara estan per projecte d'inversió, jo crec que seria una gran ajuda que tots els partits polítics donessin un cop de mà per tal que el personal sortís de capítol 1, perquè si no, en aquest cas estem d'alguna manera vulnerant un principi que per a nosaltres és molt important, que és que el 0,7 es dediqui íntegrament a cooperació per al desenvolupament, i no per qüestions de caràcter estructural.

Dit això, ja passar a anunciar els programes i les actuacions. Hem volgut fer una explicació dels programes, partint de 12 programes o 12 tipologies d'actuacions distintes, però que a la vegada es complementen.

Hem de dir també que la Direcció General de Cooperació edita cada any, enguany ha editat també aquest pla d'actuació, el Pla d'actuació 2001, i que per suposat està a la seva disposició, però que d'alguna manera explica tots els programes, tots els projectes, i un poc quines són les activitats, els recursos, i a més els indicadors d'avaluació que ens proposam a l'hora de fer un seguiment i una avaluació continuada d'aquestes actuacions. Però en aquest pla d'actuació estan resumides gran part d'aquests 12 programes o línies d'actuació, i que jo mencionaré ara.

La primera d'elles és, com a objectiu de la Direcció General de Cooperació, l'ordenament de la cooperació a les Illes Balears. Pensam que és un objectiu necessari d'aquesta direcció general intentar i aconseguir ordenar, coordinar el conjunt d'actuacions que en matèria de cooperació es facin a les nostres illes. Una de les mesures i de les activitats prioritàries ha estat l'elaboració de les línies estratègiques de la cooperació a les Illes. Aquest és un document que es va elaborar en el novembre del 2000, resumeix les línies estratègiques per a la cooperació al desenvolupament a les nostres illes, i el que és més important, aquest document de línies estratègiques va ser presentat al Consell de Cooperació

i informat favorablement pel Consell de Cooperació de les Illes Balears.

A més d'aquestes línies estratègiques, i com a complement indispensable, s'està treballant també en la normativa que permeti fer del que són línies estratègiques o actuacions que facin norma, i que facin per tant la cooperació al desenvolupament, que tenguim un marc jurídic que faci necessari respondre pel seu desenvolupament.

Hem de dir que s'està treballant en la redacció d'un avantprojecte de llei de cooperació, de fet l'avantprojecte de llei ja està acabat, és un avantprojecte que hem demanat a la Universitat de les Illes Balears, i que aquest avantprojecte de llei, que està ara en tràmit d'aprovació, que es presentarà al Consell de Cooperació, i per suposat es presentarà als partits polítics, no únicament per la seva participació en el propi Consell de Cooperació, sinó també per la seva participació en aquest parlament. És una llei que consta d'un preàmbul, sis capítols, dues disposicions addicionals, una derogatòria, i dues finals. Jo per donar-los, perquè supòs que és del seu interès aquesta llei, dir que el primer capítol fa referència a la política de cooperació per al desenvolupament a la comunitat autònoma de les Illes Balears, descrivint l'objecte, l'àmbit d'aplicació, els principis, els objectius i els criteris d'actuació. El segon capítol fa referència a la planificació, els instruments, les modalitats i el control de la cooperació per al desenvolupament, quins han de ser els instruments que permetin aquesta cooperació per al desenvolupament, i per tant que tant les organitzacions polítiques com socials, com els ciutadans tinguin un control sobre de quina manera es gasta aquesta aportació de les institucions. El tercer capítol fa referència als òrgans de gestió, de participació i de coordinació. El quart capítol a recursos materials i humans. El cinquè capítol a la participació, i el sisè a les infraccions i sancions. Com he dit, és un projecte de llei que ens han entregat ara, en el mes d'agost, i que entrarà en un període ara d'exposició pública, i que per tant tindran l'oportunitat de fer les seves aportacions.

I ja per acabar en el que és l'ordenament de la cooperació a les Illes Balears, el que s'ha fet és la formulació de convocatòries d'ajudes que estiguin cada cop més ajustades als criteris de totes les comunitats autònomes, i que continguin criteris tècnics d'objectivitat i de professionalitat a l'hora d'atorgar aquestes ajudes.

Un segon tipus de programes i d'actuacions és el que seria la cooperació per al desenvolupament en el sentit més estricte, i en aquest sentit hem de diferenciar diferents vies o diferents formes de fer aquesta cooperació per al desenvolupament. Per una banda tenim la cooperació que es fa per iniciativa de les organitzacions no governamentals, de les ONG. Tenim tres convocatòries, que es presenten cada any, una que fa referència al conjunt d'ONG i de cooperants. A la convocatòria del 2001 s'han assignat fins ara 368 milions, un poquet més, però per arrodonir, que corresponen a 54 projectes aprovats. Si després en els torns de rèplica i contrarèplica volen més informació, estam a la seva disposició. Tenim també informació sobre aquesta convocatòria per tipus d'ONG, o sia ONG a les

quals s'han donat aquestes ajudes, països als quals s'han donat, i també per ONG segons illes de la nostra comunitat.

Una segona convocatòria per dur endavant projectes de cooperació és la convocatòria que es dedica als cooperants voluntaris. És una convocatòria que pensam que és una bona iniciativa, que ha permès la convocatòria d'enguany, que era la primera vegada que la trèiem, si no m'equivoc. Efectivament el director general em confirma que enguany era el primer any que es treia aquesta convocatòria. 58 cooperants han participat en aquesta convocatòria, amb 23 projectes distintes, amb un total -la quantia és molt menor- de 17 milions. És una manera de fer possible que l'interès de cooperar, de persones individuals però vinculades a una ONG es faci possible mitjançant la seva aportació durant un temps determinat en un determinat país empobrit.

I després també dins la línia aquesta de convocatòries tenim una convocatòria específica per al Sàhara, que es va fer precisament pel nexa que hi ha entre les nostres illes i el Sàhara, i que a partir d'aquí s'han posat en marxa aquest any set projectes diferenciats, dins l'àmbit sobretot de la salut, però també del que són donar recursos de caràcter bàsic, i que ha suposat un total de 69.700.000 pessetes.

Dins també d'aquesta línia, d'aquesta gran línia, que en definitiva després, quan faci el resum del pressupost, veuran que és la línia que du un percentatge major del pressupost, tenim una línia de cooperació directa, és una línia que hem començat a obrir ara, que d'alguna manera és, encara que es diferencia bastant en les seves formes, el contingut, però que d'alguna manera recull el que eren els macroprojectes, és a dir representa compromisos a més llarg termini amb determinats països, però a més compromisos que volem fer des de la relació directa entre el nostre govern i qualsevol govern, ja sigui un govern municipal o un govern, pensam que és el més adient, els governs regionals de determinats països, precisament per equiparar el que són els àmbits institucionals. En aquest sentit tenim ara mateix dos projectes que ja funcionen, i un que està bastant en marxa ja; que s'hi està treballant, però que encara no és una realitat concreta. El primer d'ells és un projecte que es va signar amb Nicaragua, amb la regió d'Estelí. Jo crec que vaig fer menció en una compareixença en què vaig informar sobre el viatge que vàrem fer a Nicaragua. Precisament aquest projecte és el resultat d'aquell viatge, és un projecte a una zona, a una regió, Estelí, un projecte molt integral, i que té una perspectiva de gènere molt important, es treballa sobretot en el desenvolupament de la dona, o millor encara, la dona com a factor de desenvolupament comunitari.

Després tenim el projecte que s'ha signat fa molt poc, a la província de Camagüey, a Cuba, i que és també un projecte integral, del qual puc informar si tenen interès, i ara s'està treballant, ja han fet els tècnics un viatge, i s'està incidint molt en la possibilitat de signar un projecte de cooperació directa amb el Marroc, sobretot amb la zona de Riff, amb un parell de municipis, perquè, com vostès saben, la necessitat de coordinar el que són les polítiques d'immigració i les polítiques de cooperació, amb la possibilitat de treballar amb el Marroc, es fan una realitat, atès que és precisament de la zona del Riff d'on

arriben més immigrants extracomunitaris, més immigrants de l'Àfrica i del Magrib a la nostra comunitat autònoma i al conjunt de l'Estat. Però pensam que treballar en aquesta línia de desenvolupar determinades zones que són generadores d'immigració, no només ajuda a complir els principis de què abans feia menció, sinó que d'alguna manera reverteix molt directament en la nostra comunitat autònoma.

Aquest seria, i estic segura que és, el tema que més interès suscita, perquè, com he dit, és on dedicam més pressupost. Després faré un resum; ho dic perquè veig perquè estan prenent notes, i és més difícil, però després faré un resum de les partides pressupostàries.

Un tercer programa és el d'educació i sensibilització de la societat de les Illes Balears. Pensam que la cooperació directa ha d'estar acompanyada també del que és la sensibilització de la nostra població per tal que la cooperació sigui entesa com un bé necessari, i no només per als països empobrits, sinó també per a la nostra comunitat, i també perquè pensam que els nostres ciutadans i ciutadanes tenen molt a aportar, no només des de la seva ajuda individualitzada, sinó també des de la seva concepció diferent, distinta i solidària, del món que ens envolta. En aquest sentit s'estan fent diverses campanyes; jo he portat alguns fulletons, ara parlàvem abans de començar la sessió, d'una exposició itinerant que s'inaugura a Menorca, però que passarà a totes les Illes, i és una exposició molt semblant a "una mirada al món", que es va fer l'any passat, però que pretén precisament sobre el tema de la cooperació; explicar què és tot el que es fa i tot el que es pot fer en el món de la cooperació. Després es fa una mostra de cinema, enguany serà la segona edició, l'any passat es va fer de cinema indígena, enguany cinema africà. I després es fa també una edició de quadernets, anam ja..., jo diria que passam del número 10, possiblement..., pel 8, pel 9, però bé, són quaderns que pretenen informar i sensibilitzar sobre diferents temes. Vàrem fer una primera edició sobre la situació de Timor, després sobre el deute extern, el món maputxe, sobre diferents experiències de cooperació, etcètera.

També en la convocatòria ordinària s'han subvencionat un total de 15 projectes presentats per les ONG que no són projectes de cooperació directa, sinó que són projectes d'educació per la cooperació. Són projectes que es fan aquí, a les escoles sobretot, a diferents àmbits de la vida social de les Illes, que dedicam un total de 24 milions per a aquest tipus de projectes. Es dirigeix, per tant, a la població en general, però incidint molt en l'àmbit escolar. I després projectes com el tipus "vivim plegats", és un projecte que feim conjuntament amb la Conselleria d'Educació, i que pretén precisament fer arribar als escolars aquesta idea de convivència entre els que arriben d'altres països, i els que estam aquí, a les nostres illes, entre els nouvinguts i els ciutadans i ciutadanes que ja estan assentats a les nostres illes, a través de conèixer les seves cultures, conèixer la seva història i conèixer també les situacions que han duit a venir del seu país.

Ja, per passar a una quarta línia d'actuació, també important, és el programa d'ajuda humanitària i d'emergència. Fa referència, com poden imaginar, a aquelles situacions en les quals, degut sobretot a determinades situacions d'emergència,

o que solen tenir a veure amb efectes climàtics, és necessari fer una ajuda a aquests països. Dedicam d'això un 10% del pressupost a ajudes d'emergència. Hem de dir que fins ara s'han dedicat 86 milions, a diferents ajudes d'emergència, que queda encara una partida, però que precisament són els mesos d'octubre a desembre on hi ha major perill d'emergències per pluges i per huracans, i sempre desgraciadament pensam que en aquest darrer trimestre de l'any s'ha de guardar un poquet d'aquests doblers per fer aquest tipus d'emergència. Ara s'està treballant precisament en una ajuda per la sequera a Amèrica Central, per fer arribar a El Salvador, etcètera. Per fer un resum ràpid, dir que s'ha treballat a l'Equador, amb dues ajudes consecutives, al Líban, a l'Índia, al Perú, a Algèria, a Cuba, a Afganistan, a l'Índia -una altra vegada, perdonin- a Palestina i a El Salvador; a diferents projectes en diferents moments durant l'any, i dir també que es fan sempre a través de diferents ONG, que són aquelles que estan ja implantades en aquell país quan es dona una situació d'emergència, ràpidament se cerca una organització que estigui ja implantada, i que sigui capaç de canalitzar d'una manera ràpida, i a la vegada efectiva i fiable, aquesta ajuda. I com dic, ara s'està treballant en el tema d'Amèrica Central. Hem intentat, atesa la situació que s'està donant ja a les fronteres entre Pakistan i Afganistan, on bastants d'exiliats estan arribant, hem intentat incrementar aquella ajuda que ja es va fer en el seu moment a Afganistan, en realitat està dirigit als exiliats afganesos al Pakistan a través de la RAWA, però sembla que ja tenim dificultats per fer arribar aquesta ajuda, però pensam que és un dels objectius específics, aquelles situacions que no tenen a veure amb inclemències i amb qüestions climàtiques, però que sens dubte, com són les guerres, causen grans situacions d'emergència.

Una cinquena línia d'actuació són els programes d'estudi i de recerca. Això bàsicament, encara que no únicament però, el paper que juga la Universitat de les Illes Balears en possibilitar que es faci aquest programa és realment important. Hem signat ara, fa poc, un conveni amb aquesta universitat, un conveni ampli en el qual es vol incrementar precisament aquest estudi, aquesta recerca, aquesta investigació en temes de cooperació, i que a la vegada també ajudi des de la Universitat, a les pròpies organitzacions que estan treballant en el món de la cooperació, a establir sistemes d'avaluació de la seva cooperació, és a dir a professionalitzar, en el sentit millor de la paraula, a fer cada vegada més avaluable i més efectiva la seva intervenció. Tenim un conveni també de pràctiques amb la Universitat Pompeu Fabra, la Facultat de Ciències Polítiques; i es participa també en distintes jornades i trobades, etcètera.

Això dona pas a un sisè programa, que seria el de formació especialitzada, i que també, en coordinació amb la Universitat de les Illes Balears s'està treballant, la posada en marxa d'un curs de postgrau universitari, de postgrau en matèria de col·laboració. Pensam que són petites accions, però en definitiva importants accions, que fan possible que de cada vegada la cooperació que feim des de les nostres illes sigui, com he dit, més solvent i amb més garanties de professionalitat. Tot i això, no vull llevar, ni molt manco, tot el que té la cooperació i ha de continuar tenint, de solidaritat i de voluntarietat per part de les organitzacions socials i de les persones que la fan. Però introduir i sumar a aquesta

voluntarietat criteris de professionalitat, sens dubte la fa encara millor, i fa que el que volem arribi de veres allà no volem que arribi.

Un setè programa és el programa documental i de recursos per a la cooperació. Aquest és el que està de fet menys desenvolupat. Seria un poquet com posar ja la cirera d'aquest pastís, però s'està treballant. Forma part d'això el que són els quaderns de pau i solidaritat, però sobretot tenim amb els fons insulars la idea, el projecte de crear un fons documental que estigui estructurat, que sigui homogeni, i que en definitiva tothom que vulgui tenir informació, documentació i formació sobre cooperació pugui accedir-hi d'una manera ràpida, no és de les primeres prioritats, però és absolutament complementària com també necessària.

El vuitè programa són els programes d'intercanvi d'experiències locals i internacionals, hauran pogut veure com des de la Direcció general de Cooperació feim possible que ens visitin persones de diferents països que puguin mostrar la realitat del seu país, el que es fa i en definitiva estrènyer els nostres vincles, fer un intercanvi de les seves experiències i de les nostres i per tant, enriquir la nostra cooperació, però també veure més a prop realitats en les quals estam treballant. Bé no entraré a detallar aquesta qüestió, més endavant si volen més informació ja ho faré.

En novè lloc, desenvolupament del Consell de cooperació per al desenvolupament de les Illes Balears, que com saben es va crear per decret el setembre de l'any 2000, ara fa un any, el Decret 128. És un Consell de cooperació que està format, pensam que té i en aquest sentit varem fer una composició molt heterogènia, ample i que permet que tots els àmbits de la nostra vida social i política puguin i tinguin possibilitat de dir allò que pensen sobre la cooperació que es fa a les nostres Illes, està format pel president i vicepresident, que són el conseller i director general competent en matèria de cooperació i després diferents vocals de diferents conselleries del Govern, aquelles que pensam que tenen més incidència als programes de cooperació, com és Presidència, Treball i Formació, Educació, Sanitat i Medi Ambient, després per la perspectiva de gènere la directora de l'Institut de la Dona, un representant de la Universitat de les Illes Balears i després diferents membres de les organitzacions no governamentals, 6 membres responsables d'entitats de Mallorca, 3 de Menorca i 3 de les Pitiüses. Després participen representants de la Confederació d'associacions de veïns, del Consell de la Joventut, un representant de cada partit polític amb representació al Parlament de les Illes Balears i un representant del Fons Menorquí, Fons Pitiüís i del Fons Mallorquí de cooperació.

La tasca de posar en marxa aquest Consell de cooperació no ha estat difícil, però el que és difícil, encara que ha tengut les seves dificultats i entrebancs, però el que és realment difícil quan creus que els òrgans de participació són necessaris i és necessari mantenir-los vius és precisament mantenir viva aquesta idea que els membres que hi són, hi són per participar i per aportar coses. Jo crec que és un repte d'aquesta conselleria, però també és un repte de tots els que participen en aquest Consell de cooperació donar-li vida i fer-lo una realitat.

Aquest Consell té a més un reglament, que és va publicar segons una ordre de dia 18 de maig del 2001, reglament que lògicament es va consultar, informar i debatre en el ple del Consell de cooperació, però que precisament regula com ha de funcionar. Està format també per grups de treball, la possibilitat de crear un casal de cooperació, de seguiment de normativa, d'emergències i de jornades internacionals.

Em queden tres punts per acabar, dir que el desè és el que fa referència a la participació de la societat civil, molt lligat a l'anterior, però ni molt manco és el mateix, transcendir una ordre de participació, que al cap i a la fi és de caràcter institucional per arribar a fer que la societat civil de veritat participi en allò que és la cooperació per al desenvolupament. En aquest sentit es duen diferents iniciatives, des de la posada en marxa d'un congrés de participació i voluntariat, que es farà a final d'any a Eivissa, en el qual participaran un bon grapat d'ONG, la participació en el Consell de cooperació, un projecte de casal que es té a les diferents Illes, un casal que aglutini les activitats d'aquestes ONG, etcètera. Aquesta sense cap dubte és una feina que no és fàcil articular la participació en una societat com la nostra, precisament no és fàcil, però no estam acostumats a treballar en qüestions fàcils, sinó més aviat difícils. Per tant, és un repte difícil però interessant d'aconseguir.

Un altre dels programes és la relació amb els fons insulars de cooperació i solidaritat, ha estat sempre un punt important potenciar aquests fons, l'existència d'aquest fons, el seu finançament i el seu funcionament, ara ja existeixen els tres fons insulars, el Govern participa a la seva executiva i a més els finança d'una manera important. Es prepara un conveni de col·laboració amb els tres fons i estam treballant en la línia per aconseguir aglutinar la feina de cada fons, respectant les característiques de cada fons i les característiques del moviment associatiu i dels moviments associatius i dels objectius i interessos de cada illa, però sempre intentant coordinar algunes línies més prioritàries.

Ja per acabar una altra de les línies és la relació amb les altres administracions, mitjançant els fons insulars es manté la relació amb les corporacions locals i els consells insulars, es manté també com a institució significada i important de la nostra comunitat autònoma, una relació especial amb la Universitat de les Illes Balears i després amb altres conselleries del propi Govern, pensam que és necessari que comencem a articular actuacions de cooperació que coordinin diferents conselleries. Ara de fet ha estat en el viatge a Cuba, a la província de Camagüey, allà on per primera vegada s'ha convocat a diferents conselleries, Medi Ambient, Turisme i Benestar Social, a més d'altres organitzacions socials, com en aquest cas ha estat la Càmera de Comerç, per tal d'aglutinar actuacions, coordinar i fer una labor conjunta. Jo crec que aquest és un camí iniciat, un camí encara per recórrer, però sense cap dubte un camí que li donarà a la cooperació un valor i una força major.

Ara per acabar faré un poc un resum de la qüestió pressupostària, que sens dubte és interessant conèixer com està l'estat d'execució de fet el pressupost del 2001. Hem de dir que ja està pràcticament gastat o d'alguna està tot...,

compromès tampoc, però bé és una paraula que s'aproxima molt, vull dir que està molt clar cap on van cadascuna de les convocatòries, ara m'explico. Feim tres grups, primer de tot dir que el pressupost de la Direcció general de cooperació representa el 0,77 del pressupost del Govern i en conjunt és 1.217 milions, d'aquests 1.217 milions es dedica a gestió i personal un 4,9%, que representen 60 milions són aquests milions que abans deia que no surten de capítol 1, però pensam que haurien de sortir. Després el que són els programes de sensibilització es dedica un 10%, per fer referència a qüestions que he explicat, la convocatòria d'ONG per sensibilització 24.800.000 pessetes, les activitats pròpies com campanyes, seminaris, conferències, fulletons i tot això 80 milions i activitats com és el conveni amb la UIB, beques, postgraus 19 milions.

I pel que és la cooperació en desenvolupament en el sentit estricte un 84,8%, que està diferenciada en diferents partides, la partida de la convocatòria d'ONG un 30%, que representa 368 milions, d'aquesta partida encara hi ha una partida pendent d'adjudicar, perquè hem fet una convocatòria oberta, per tal de permetre que es puguin acollir entitats o projectes que no varen arribar a termini i ens queden encara 25 milions per adjudicar, però estan dirigits a convocatòries d'ONG, són 25 milions. En total cooperació d'ONG seran 393 milions. Cooperació directa és aquella, que ara en tenim tres, Nicaragua, Cuba i en marxa Marroc 140 milions, que representen un 11,7%. De la convocatòria del Sàhara un 5,7% que són 69 milions. Del macroprojecte d'Honduras, que ja existia fa dos anys, que li varen fer una pròrroga, de fet havia d'haver acabat l'any passat però es va fer una pròrroga perquè per diferents qüestions no es va complir, però es veia que els objectius i els plantejaments eren reconduïbles, s'han adjudicat enguany 45 milions, que representen un 3,8%.

Emergències i ajuda humanitària he dit que teníem un 10%, és un poc més, hem adjudicat un 7% que representen 86 milions i ens queden per adjudicar, s'han d'adjudicar ara en aquest trimestre un 4,9 que són 60 milions, beques de cooperants un 1,4% que són 17 milions i l'aportació als fons insulars un 18% que representen 220 milions. He volgut fer aquest detall perquè pens és important, és sabut el seu interès i sembla que clarifica un poc cap on va aquest 0,7 i clarifica també de quina manera les línies que jo he mencionat tenen una implementació concreta.

Jo per la meua part Sra. Presidenta he acabat la meua exposició.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Procedeix ara a la suspensió de la sessió per un temps màxim de 45 minuts o podem seguir si els portaveus així ho creuen. Té la paraula en primer lloc el Grup Popular.

LA SRA. ABRINES I CAPÓ:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc agrair a la consellera i el director general tota la informació sobre el tema de cooperació, que per a nosaltres té una importància especial.

Vull començar dient que en aquestes alçades, Sra. Consellera, no és necessària la definició de cooperació per al desenvolupament, això n'estam tots pràcticament ben assabentats de tot aquest tema i per tant, tota la filosofia que ens ha exposat és prou coneguda per a la societat balear. Evidentment establir un marc ordenat d'actuació i un marc que defineixi quins són els objectius, establir també les prioritats sectorials i geogràfiques, allà on creim que és necessari actuar és una passa molt important.

Per tant, vostè quan ens ha exposat que aquí que hi havia realment una avantprojecte de llei, li he de dir que estariem encantats de poder-lo veure i repassar profundament. També ha fet menció que aquest projecte de llei s'havia redactat a la UIB, si és així ens agradaria saber qui l'ha redactat i quins són els autors i professors que hi han intervingut.

Ja anant un poc cap a l'exposició que vostè ens ha fet li voldria demanar tot un seguit de qüestions. Vostè ens ha parlat d'una sèrie de punts i programes, allà on ens ha dit que les ONG, a la seva conselleria fa tres convocatòries per a les ONG, a les quals hi destina 368 milions i 54 projectes, a mi m'agradaria saber quines són aquestes ONG, almanco les cinc o deu més importants, que han tengut accés a aquestes convocatòries i per tant, a aquests 54 projectes.

També ha fet referència a la cooperació, voluntaris i la participació que fa el voluntariat a 23 projectes, aquí ens ha dit una partida, que jo crec que ha quedat un poc minvada de 17 milions de pessetes. En aquest sentit ens agradaria saber a què fan referència aquestes ajudes d'aquest voluntariat?

També a un punt següent ha parlat de cooperació directe, és a dir, a macroprojectes entre governs de distints països. Aquí ens ha parlat de dos projectes importants, un fa referència a la dona, és el projecte de Nicaragua, però a Cuba i el Marroc no ens ha especificat si fan referència a un determinat col·lectiu o bé és a la societat en general.

Per altra banda al tercer programa, ho dic perquè crec que si li faig el plantejament tal com vostè l'ha fet pot ser fins i tot més pràctic. En el tercer programa, allà on ens parla d'educació i sensibilització de la societat de les Illes Balears, vostè ha parlat d'exposicions, cinema i de l'edició que fa dels distints quaderns. M'agradaria saber allà on s'han repartit aquestes publicacions que vostè ha fet? Si realment es fan arribar als centres o es fan arribar a les biblioteques públiques i si en podríem aconseguir una edició.

Ens ha parlat que té col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Cultura en el programa "Vivim plegats". Nosaltres tenim coneixement d'aquest programa, el coneixem profundament perquè el conseller a una compareixença ens va exposar exactament quines eren pautes d'aquest programa, ens sembla interessant però no ha fet menció de cap altre que vagin dirigits o bé als pares o bé als professors.

A la quarta línia, allà on vostè ens parla d'una línia d'emergència, voldríem saber exactament com contempla aquesta línia la seva conselleria, si realment té una previsió anual que li reserva i si a final d'any aquesta partida no s'ha utilitzat, si la ho té en compte o pensa tenir-ho en compte per destinar a projectes puntuals que no hagin estat inclosos en anteriors convocatòries.

Quan parla del cinquè programa, que parla de l'estudi i la recerca, en definitiva parla de professionalitzar un poc tot el tema de cooperació. Aquí diu que parla la Pompeu Fabra i la UIB, té previst signar convenis de col·laboració amb altres universitats? També m'interessaria que ens ho digués.

I per acabar parla dels fons insulars, tenim coneixement del de Mallorca, però ens agradaria saber quin finançament reben cada un d'aquests tres fons, perquè en aquest moment ho tenim per illes i totalment definit i estructurat, quin són els pressuposts de cada un d'aquests fons? I en relació a la col·laboració amb altres administracions, no he vist que la seva conselleria tengués un projecte clar de coordinació d'actuacions amb altres administracions, sobretot en el cas d'administracions locals.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Capó. Té la paraula el Sr. Buele per part del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Volem agrair la presència en aquesta cambra parlamentària de la Consellera de Benestar Social, Sra. Fernanda Caro i del Director General de Cooperació el Sr. Llorenç Pons i també volem agrair al Grup Parlamentari Popular que hagi fet aquesta proposta de compareixença en aquesta Comissió d'Assumptes Socials, perquè entenem que és un tema que bé s'ho paga que sigui debatut en aquest Parlament, pel seu contingut polític que comporta i també per la importància i l'actualitat creim nosaltres d'un assumpte com aquest, la cooperació per al desenvolupament és un d'aquells assumptes que interessa més a la política nacionalista, ecologista i d'esquerres que duim des del nostre grup parlamentari.

No podem oblidar que el component nacionalista d'una política determinada en matèria de cooperació per al desenvolupament té la seva importància i s'ha de contribuir a fer país, a fer poble, allà on no es tenen els mitjans més adequats per enfortir aquella societat i per tant, des del nostre punt de vista una col·laboració que s'orienti a reconstruir països desfets ens sembla del tot positiu. Igualment des del punt de vista ecologista, si les nostres intervencions ajuden, contribueixen a fer que en aquests països el medi ambient estigui protegit i no es converteixi en allò que sembla que s'està convertint en els femers de les societats industrialitzades que han de replegar allò que totes aquestes no volen per tenir-ho allà. Igualment des d'una perspectiva d'esquerres entenem

que val la pena enfortir no tant el Govern d'aquests llocs, amb els quals s'ha de col·laborar sense cap dubte, però sobretot enfortir les organitzacions populars més genuïnes.

Des del nostre el nostre punt de vista entenem que la política del Govern de les Illes Balears, en relació en aquesta política de cooperació al desenvolupament ha iniciat una etapa nova, des del nostre punt de vista creim que és una altra manera de cooperar la que s'ha establert d'ençà que es va implantar el primer Govern progressista i nacionalista i li donam tot el nostre ple suport, no per allò que dels pressuposts d'aquesta comunitat autònoma s'aconsegueixi la dedicació del 0,77%, cosa que consideram positiva, però totalment insuficient, sinó sobretot pels dos aspectes, els quals ha fet referència la Consellera de Benestar Social. En relació a la concepció de la cooperació i dels seus principis bàsics, crec que ha introduït elements nous, a nosaltres ens sembla que són molt enriquidors, elements nous a una casta de política diguem-li de cooperació amb els països més pobres perquè creim que amb aquestes accions s'intenta contribuir d'alguna manera a millorar les condicions de vida de la gent que hi viu.

Pens que aquestes Illes nostres estan acostumades a una altra manera de cooperar des del Govern amb els països, ens sembla que no anaven directament orientades a millorar les condicions de vida, ens podran discutir aquesta posició, però així ho veim nosaltres i a les proves ens podem remetre si ens interessa un mica que és allò que es feia a països d'Amèrica Llatina, Àfrica o Àsia. En segon lloc crec que també introdueix una novetat quan parla que des del Govern de les Illes Balears es vol reconèixer el valor que tenen les lluites i les organitzacions populars d'aquells països que estan en situació d'empobriment creixent, perquè entenem que hi ha moltes maneres d'acostar-se a aquests pobles, s'hi pot anar per curiositat, per fer turisme, per fer negoci, o per cercar vots, o per organitzar i enfortir l'organització popular, pel que ens ha dit la consellera ens sembla que en aquests moments el Govern de les Illes Balears vol fer això darrer que he dit. I en relació a tot això un tercer aspecte que creim que és positiu, per allò que ens ha dit la consellera, és el respecte profund a les iniciatives locals que contribueixin a afavorir actuacions favorables als drets humans.

Tot això ho valoram molt positivament, quan passam a la qüestió dels dotze programes o actuacions concretes, aquest sí nostre té matisos i voldríem aclarir-los una mica a la nostra intervenció, que intentarem que sigui breu. Si em permeten l'expressió té els mateixos matisos que tenia la darrera intervenció que va fer la Consellera de Benestar Social en aquesta cambra quan parlava del tema de cooperació no hi havia l'actual director general, però hi havia una directora general que era la responsable d'aquesta política.

Un primer aspecte continuarem parlant en positiu, aquesta cooperació per al desenvolupament des del nostre punt de vista, des del punt de vista del Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista la valoram com l'única via assumible avui en la lluita contra la misèria i contra la pobresa i també contra el terrorisme i contra la violència que se'n pugui generar, per això creim que és d'actualitat la política de cooperació per al

desenvolupament que es vulgui promoure, impulsar, donar suport des d'aquest Govern. Jo havia apuntat perquè a mida que anava conversant no em venien els números, però al final sí, quin pressupost total hi havia del Govern de les Illes Balears en aquest aspecte.

Quan la consellera ens ha parlat del pressupost total de 1.217 milions, aleshores aquests interrogants encara s'han fet més grossos per allò que diré ara. Ens hagués agradat que hagués algun tipus d'allusió a la relació que existeix, perquè ha parlat de la relació del Govern de les Illes Balears amb altres institucions o administracions públiques, no obstant no hi hagués cap referència a allò que pugui ser Europa o allò que pugui ser l'Estat espanyol amb elements de les Illes Balears, em refereixo per exemple, es fa algun tipus de seguiment per part del Govern de les Illes Balears i de la Direcció General de Cooperació d'allò que són els crèdits fat amb l'empresariat illenc, perquè clar nosaltres empram unes xifres que són ridícules respecte altres elements que aquesta societat illenca diuen que aporten a aquests països, però hi ha algun tipus d'anàlisi, nosaltres creim que crítica, en referència a si un empresari rep mils de milions per fons d'ajuda al desenvolupament, això realment arriba allà? Això queda més aquí? Si és que hi ha algun tipus d'iniciativa orientada al control d'allò que puguin ser això. 1.200 milions de pessetes que són en comparació d'allò que es pot rebre via privada amb l'excusa d'ajudar també al desenvolupament?

Llavors també seguirem qüestionant una mica el paper de les ONG illenques. Ens crida molt l'atenció, creim que ha ho vàrem indicar a l'altre intervenció, ens crida molt l'atenció que excessivament hi ha ONG que fan publicitat de moltes actuacions que fan d'ajuda al desenvolupament a països pobres, però sense detallar-ne gens ni mica les fonts de finançament públic o privat. Ens poden passar un gran llistat d'actuacions, però no sabem que ens costa, hi ha algun tipus de control respecte dels doblers públics que siguin utilitzats per ONG i que es pugui assegurar que efectivament es destinen als objectius per als quals estan indicats?

La pregunta tercera que hauria de formular és exactament la mateixa: quins doblers d'aquesta comunitat autònoma considera la Conselleria de Benestar Social que arriben directament als països en vies d'empobriment progressiu? Doblers que arriben allà i que no queden aquí, per entendre'ns, perquè nosaltres entenem -i ho hem de tornar a repetir així, que si més no és dubtós que s'hagin d'incloure dins el pressupost del 0,77% conceptes com "campanya de sensibilització de la població illenca". Ja estam que des del Govern de les Illes Balears s'ha de contribuir a fer que la població illenca cada vegada sigui més sensible a la realitat dels països pobres, però tenim seriosos dubtes que els doblers que s'hagin de destinar a països pobres hagin de servir per enriquir, ni que sigui des del punt de vista humà, de coneixement, de poder viatjar, de tenir ordinadors, de tenir oficina, de disposar de mitjans, entitats d'aquí, per això hauria de ser d'un altre fons, no incloure dins el 0,77% uns doblers que no arriben allà on des del nostre punt de vista haurien d'arribar.

I per acabar, creim que seria bo que ens fes una valoració, perquè no he tengut temps de treure'n totes les dades, d'aquest programa que per a nosaltres és molt valuós respecte a la sensibilització, "Comencem pels infants", del programa "Vivim plegats". Heu fet una indicació però jo no he tengut temps de veure ni quina quantitat s'hi destina ni com valorau aquest programa, i us agrairia ben molt si ens ho podíeu fer.

Acab. Donam ple suport al que estau fent des de la Conselleria de Benestar Social en matèria de cooperació; si som crítics amb aquests quatre o cinc puntets que us hem indicat és perquè entenem que és una política que encara pot millorar molt i pot llevar determinades connotacions de beneficència d'alguns d'aquests projectes que s'estan finançant. Teòricament heu dit que voleu fugir d'això però, clar, si un repassa una miqueta determinats projectes, veu que poc s'allunyen del que pugui ser un comportament purament benefactor, i per això entenem i donaríem suport nosaltres al fet que des de la Direcció General de Cooperació no només es parlàs d'aquests mil i pico, 1.217 milions de pessetes, sinó que també es pogués parlar de més personal, qualificat, que treballa i fa retre millor aquestes quantitats que assignen els pressuposts.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Buele. Té la paraula la consellera per respondre als grups.

LA SRA. CONSELLERA DE BENESTAR SOCIAL
(Fernanda Caro i Blanco):

Gràcies, Sra. Presidenta, i gràcies, senyores i senyors diputats. Contestaré en primer lloc les aportacions i les preguntes de la Sra. Margalida Capó, portaveu del Partit Popular. Una breu referència: jo en cap cas no he volgut ser pedant ni menysprear els membres d'aquesta comissió fent una referència, diguem-ne, teòrica. Potser jo en les meves exposicions som, potser, poc política i intent ser massa didàctica; també és una manera meua de funcionar el fet de fer un marc teòric explicatiu i fer referència als criteris que mouen la nostra acció, perquè jo som una gran defensora de la praxi i sé que la praxi és una conjunció de la teoria i de la pràctica, i que sense una teoria ben consolidada, la pràctica potser és erràtica o poc ideològica o, el que és pitjor, sense una ideologia explícita però amb una ideologia implícita i, per tant, emmascarada. És una manera de funcionar, donar uns criteris per emmarcar perquè se sàpiga quines són les línies que mouen les nostres actuacions.

És una sort si es dóna que en aquesta comunitat el debat, els continguts i els criteris sobre la cooperació són criteris ja assumits. Jo no som tan optimista en aquest sentit, però sí li he de dir que el debat sobre el sentit de la cooperació és ara per ara un debat molt viu, és molt viu perquè precisament ara és quan s'està passant i s'està consolidant passar d'entendre la cooperació com a cooperació humanitària, a parlar de cooperació per al desenvolupament dels pobles, deixar de parlar

de països pobres per parlar de països empobrits, i això té una significació important; deixar de parlar del país que rep la nostra ajuda, el país i el ciutadà, la persona, com un subjecte passiu a ser un agent actiu i, clar, tot això són qüestions que estan en debat i fins i tot en contracció. Aquest dilluns precisament va anar, no el director general de Cooperació, perquè la seva agenda no li ho va permetre, però sí el director general de Planificació Social, a la junta de l'AECI, de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, i ens va preocupar molt veure com els criteris que intenta imposar aquesta agència estan molt lluny dels que s'estan aplicant, no únicament aquesta comunitat autònoma, sinó altres comunitats autònomes de l'Estat. Per tant, és un debat obert, però si en definitiva aquí hi ha una certa sensibilització -jo sé que en aquesta cambra hi és- això ja és almanco encoratjador.

Respecte al tema de l'avantprojecte de llei de cooperació, he de dir que, com he dit abans, ens el van entregar en el mes d'agost... Perdoni, és que estic buscant com està exactament ara... Es va entregar l'esborrany per part de la UIB. He de dir també que el responsable d'aquesta elaboració ha estat el professor Avellí Blasco, que és el responsable del departament de Cooperació Exterior, és així?, de Relacions Exteriors d'aquella universitat, que lògicament ha tengut un equip que l'ha ajudat, però que ell ha tengut un paper fonamental i precisament la seva solvència ens ha fet confiar plenament en aquest avantprojecte que ja tenim sobre la taula. Es passarà a debat en el ple del Consell de Cooperació, que pensam convocar a finals d'octubre, i després s'iniciarà tot el que és el tràmit de debat i d'exposició social, de consulta social, perdó, per entrar després ja en tot el tràmit institucional i parlamentari. Jo crec que deu estar ja en marxa la convocatòria del ple del Consell de Cooperació i, per tant, aquesta documentació per tal que els arribi.

Quant a la convocatòria d'ONG jo, clar, estic segura que he deixat moltes coses perquè, tot i així, ja m'he estès massa; he de dir que s'han presentat un total de 107 projectes; d'aquests, 85 eren de cooperació i 22 de sensibilització. En total la quantia sol·licitada era de 1.020 milions, i els projectes que s'han subvencionat..., han de pensar que tots els projectes se subvencionen no en un cent per cent, alguns d'ells sí, sinó que hi ha una puntuació i, en funció que es compleix aquesta puntuació, se subvenciona, es finança en un determinat percentatge. De cooperació s'han aprovat 54 projectes i de sensibilització 15; en total, dels 107 s'han aprovat 69 projectes. En total per illes, 60 responen a ONG de Mallorca, 5 de Menorca i 4 de les Pitiüses; hem de pensar que Menorca i les Pitiüses generalment presenten els seus projectes a la convocatòria que fan els fons insulars.

Jo podria fer tot el llistat de ONG, és molt, molt divers; de fet són aquests quatre fulls, a més està explicada, hi ha des d'Ayumen, que es una associació precisament de..., no, ara m'equivocava, que és una associació que treballa a l'altiplà de Bolívia en projectes dirigits a camperols, a l'Associació Voluntaris de Mallorca, STEI, Llevant en Marxa, Mallorca Solidària, la fundació Universitat-Empresa, fundació Intermón, Prosud, etc. Pensam que és una convocatòria que el que fa és precisament diversificar aquesta ajuda, fer que moltes entitats

molt diferents, que tenen origen, composició i objectius molts distints i que treballen en distints llocs del món hi puguin accedir, i en aquest sentit és un poc el que vol complir aquesta convocatòria, donar a la societat civil organitzada que treballa en cooperació la possibilitat de presentar el seu projecte i les seves inquietuds. Està pendent de publicar una..., fer com l'any passat una publicació per tal que se sàpiga exactament quines entitats s'han subvencionat i quins tipus de projectes. Tot i això aquesta documentació està a disposició dels membres d'aquesta comissió. Ho dic més que res per no allargar-me en fer tot un llistat.

Quant al tema de cooperants em deia que troba que són pocs doblers. Enguany, com he dit, era la primera vegada que es feia aquesta convocatòria; d'alguna manera volíem un poc experimentar i avaluar com funcionava, no? Efectivament han estat 17 milions; també hem de pensar que com que era la primera vegada que sortia, les organitzacions encara no estaven avesades a presentar projectes d'aquest tipus. Són molt diversos, també, hi ha un total de 23 projectes subvencionats, i un poc perquè es faci la idea, i com que estan per ordre alfabètic, Mallorca Amiga presenta un projecte de formació de mestres guatemalencs en educació especial. Són projectes que tant van dirigits al fet que un cooperant vagi allà i faci una acció de cooperació que moltes vegades és, a la vegada, formativa, com per possibilitar que persones dels països empobrits puguin venir a les nostres illes i formar-se per després retornar aquest tipus de feina a la seva comunitat. Està molt diversificat, també, i en definitiva són bàsicament les mateixes entitats que participen a l'altra convocatòria.

Una vegada acabi aquesta iniciativa l'avaluarem i si pensam que ha tengut bastant incidència i ha estat positiva, segurament miraríem la possibilitat d'incrementar.

Quant a la cooperació directa, és cert que he passat molt per sobre del projecte de Cuba i el del Marroc, potser per no allargar-me, però sí que els explicaré ara detalladament. El projecte de Cuba està dirigit a una província, es fa directament, s'ha signat directament un conveni amb la província de Camagüey. Cuba té 8 províncies que corresponen al que serien comunitats autònomes -lògicament no tenen el mateix règim- però són demarcacions provincials amb un govern propi que després està format per municipis. Camagüey és una província que té moltes semblances amb les Illes Balears en diversos sentits: per una part, és una província que en població és molt similar, tota la seva província té uns 800.000 habitants, i la seva capital, que és Camagüey, té més de 300.000 habitants; seria un poc molt semblant a les dimensions de la nostra illa en dimensions poblacionals i, per altra part, té sobretot unes grans possibilitats en el que és el desenvolupament turístic, i a més tenen molt d'interès en iniciar aquest desenvolupament turístic que ara és molt, molt incipient, perquè és una de les províncies occidentals de Cuba, en iniciar aquest desenvolupament amb criteris de sostenibilitat, amb criteris de respecte al medi ambient, que són criteris que no s'han aplicat a altres zones ja desenvolupades turísticament a Cuba.

En aquest sentit el projecte té grans àmbits, els típics, diguem-ne, que es fan des de cooperació, que són sanitat,

l'àrea sanitària, perdó, l'àrea socioeducativa i l'àrea productiva. Cadascuna d'aquestes àrees té diferents projectes molt concrets. Per donar un exemple del àrea sanitària, es finança la dotació tècnica del banc de sang de la província, que és un banc de sang que té molta implantació, que, de fet, a mi em varen donar una dada quan vàrem fer la visita que jo crec que és molt interessant: en una província -i ara és una llàstima que no hi sigui el Sr. Fiol, que d'això en sap bastant- en una província de 800.000 habitants que hi ha allí, 40.000 donacions a l'any és realment interessantíssim, però tenen, com poden imaginar, uns equipaments molt obsolets i en aquest sentit es fa una dotació tècnica. La remodelació de l'àrea quirúrgica de l'hospital pediàtric provincial Ignacio Agramonte; tancar hermèticament de l'àrea de cures intensives de l'hospital pediàtric, que és tancar hermèticament el que aquí deim cures intensives, tancar hermèticament que no ho està i, per tant, són situacions de risc molt important; climatitzar l'àrea de nins cremats de l'hospital provincial Manuel Ascunde, etc. És a dir, cada àrea, que cadascuna de les àrees es finança amb 30 milions, té projectes diferenciats, i a més molt diversificats en el conjunt del territori de la província de Camagüey.

El següent pas significatiu i que per això era un poc el motiu del viatge, és transcendir el que és aquesta pura cooperació més típica, si em permeten la paraula, perquè conselleries com Turisme, com Educació, i agents com la Cambra de Comerç, que va ser realment interessantíssima la seva aportació, poguessin coordinar accions conjuntes i, per tant, donar a la cooperació un paper vertebrador i canalitzador de diferents tipus d'ajudes.

Quant al projecte del Marroc li he de reconèixer que tenc molt menys informació perquè és un projecte encara molt incipient. Tenc, sí, un informe tècnic, que ara en el mes de juny varen fer un viatge dos tècnics un poc per començar, tal com vàrem fer a Cuba, començar a preparar aquesta intervenció. Sí li he de dir que es varen visitar diferents municipis de la zona del Riff i que es varen identificar com a necessitats el tema de l'economia productiva, el desenvolupament econòmic del nord del Marroc com una necessitat; el suport a la dona, especialment dins el món rural; la necessitat d'infraestructures bàsiques, tant l'accés d'aigua potable com temes vials, temes de camins; i el reforç del moviment associatiu i de les comunes. Resultat d'aquest viatge i de la relació amb diferents organitzacions d'allà, es varen rebre diferents projectes concrets, molt concrets. Per a la comuna de (...) es planteja la possibilitat de col·laborar en la construcció d'una soc, un mercat municipal, etc. Projectes molt concrets que després són els tècnics que els han de donar una visió més global.

Les propostes que fan els tècnics i que ara hem de valorar i hem de posar en marxa, com s'ha fet a Camagüey, un projecte concret, és òbviament donar suport a aquelles àrees d'economia productiva i sempre, com s'ha fet des del principi, en coordinació amb l'Associació d'immigrants marroquins a les Illes, que són un poc els que ens han guiat en aquest viatge i en aquesta iniciativa, possibilitar petites àrees de producció que evitin o que palliïn la necessitat dels habitants d'aquestes zones d'haver d'emigrar del seu país. Don una informació molt per sobre però, com sempre, tota la informació, dic, està a la seva disposició.

Quant al tema..., perdonin..., d'educació i sensibilització, m'avanç per informar que és que el director general ha d'agafar un avió i l'hem de disculpar.

Bé, em demanaven també el tema dels projectes de sensibilització. Dels projectes de sensibilització -en això contestaré en part al Sr. Buele- el projecte "Vivim plegats" és ara per ara l'únic que tenim amb la Conselleria d'Educació, no en tenim cap altre que treballi amb els mestres, amb els pares; tal volta és una iniciativa interessant que s'hauria de tenir en compte. És un programa d'interculturalitat i que pretén fomentar l'educació per a la pau i per a la cooperació; es fa a 25 escoles d'educació primària i durant els cursos 2000-2001 i 2001-2002. L'avaluació que en feim, jo no tenc ara una avaluació detallada, però pensam que és molt positiva, i jo sí que m'ha de permetre, jo pens que hem d'estar tots disposats a tenir indicadors d'avaluació que surtin de la pura avaluació tècnica. Jo sí tenc un indicador boníssim i que em serveix molt per saber que aquest projecte funciona, que és precisament la meua filla, que va a una escola en la qual es fa aquest projecte d'educació per a la pau, i que precisament a partir d'una manera molt integrada en el que és el currículum escolar, el currículum escolar d'una nina de primer de primària, però bé, ha sabut què és el Senegal, que fan al Senegal i, un poc, entendre el Senegal en concret com una realitat present ara a les nostres illes però, a més, amb qüestions que pot aportar i que pot enriquir la nostra cultura.

Quant als programa d'emergència, el que tenim és un pressupost..., més o manco un percentatge, més d'un 10% del global de pressupost es dedica a emergències i va funcionant a partir que surt la necessitat, l'emergència. Desgraciadament no en sobren, perquè sempre hi ha situacions a les quals haver de fer front, però quan n'hi ha una més important, el que s'intenta és ràpidament contactar amb una ONG que treballi allà i, a partir d'aquí, fer una oferta perquè siguin ells que canalitzin aquesta ajuda; no feim comptes corrents ni coses d'aquest tipus, sinó l'aportació directa. Les ajudes es fan molt similars i en funció un poc del que es va veient que queda d'aquesta partida, no? Si acaba l'any i no s'han gastat, sempre trobam una emergència a la qual fer front.

No tenim previst, quant a estudis i recerca, ara per ara, amb altres universitats. Ens agradaria consolidar el que hem començat amb la Universitat de les Illes Balears, però sempre tot el que sigui enriquidor per a aquest objectiu, tot i que és un objectiu que estam començant ara, no?, però òbviament ara hem començat sobretot amb la Universitat de les Illes Balears.

Quant als fons insulars, l'aportació que es fa és de prop d'un 20% del pressupost, del pressupost global, i en concret es donen 105 milions al Fons Mallorquí, 55 al pitius i 55 al menorquí.

Quant a la coordinació amb altres administracions, amb les administracions locals feim la coordinació a través dels fons insulars. Pensam que això era un poc el sentit de participar el Govern en els fons insulars, era donar suport a la cooperació municipalista però sense envair des del Govern, permetent que siguin els fons que articulin aquesta cooperació local. Per tant, no tenim relació directa. En tot cas podríem ajudar a canalitzar

algun agermanament, però sempre pensam que és més adient que ho facin des dels fons insulars.

I quant al fet de si tenim o no un projecte concret de col·laboració amb altres administracions, ara per ara he de reconèixer que estam funcionant un poc a partir de l'evolució de determinades situacions internacionals, no?, i a la vegada aprofitant la situació que ve a Espanya alguna persona que pot resultar interessant. A partir dels conflictes que hi va haver molt més intensificats a Palestina vàrem considerar que potser era oportú contactar amb l'ambaixador de Palestina, però ara mateix, a través dels fons insulars, -crec que és a aquest acte que va el director general- a través del Fons Menorquí i a través d'una altra organització -ve la Sra. Rigoberta Menchú- pensam que és una oportunitat de donar-li..., però no tenim un programa predefinit. Tal volta seria interessant, però ara per ara no es fa.

Quant a les aportacions del Sr. Buele, jo crec que ja hem debatut vostè i jo sobre aquest tema, i crec que hem tornat a no coincidir. Jo crec que..., vaja, som una ferma defensora i protestadora del fet que haguem de dedicar una part del 0,77 al que és la gestió. Jo crec que això les organitzacions socials i polítiques d'esquerra, sensibilitzades amb la cooperació, sempre hem protestat pel fet que les mateixes ONG dediquin massa doblers a gestió i menys a la cooperació directa. En aquest sentit a mi m'agradaria aconseguir en els propers pressupostos o a la propera relació de llocs de feina de la comunitat autònoma, tenir personal en plantilla i consolidar-la i no haver de treure aquest 4,9% que ara treim per a gestió de personal.

Però el tema de la sensibilització jo pens que és un complement imprescindible, jo crec que és un poc apuntalar -no sé si aquesta paraula està ben dita- apuntalar la cooperació directa. Ara per ara en conjunt estam dedicant, sumam cooperació directa, ONG, emergències, macroprojectes, un 84,8% del pressupost, és a dir, 1.033 milions, a cooperació, a projectes de cooperació, i un 10,2%, 124 milions, a sensibilització. Jo crec que són doblers ben gastats si contribueixen a formar també una societat balear més articulada en funció de la cooperació internacional, en funció que entengui que hi ha un món més enllà de les nostres quatre illes, més enllà de la nostra "cap frontera", i que els doblers que està dedicant el Govern i que, per tant, estan dedicant els ciutadans, són doblers que contribueixen a la millora del món i, per tant, també a la millora de la seva qualitat de vida, i que la seva aportació és necessària. Jo crec que és tan fonamental la sensibilització que difícilment es mantindria aquesta aportació important, insuficient però important, del Govern, sense que a les nostres illes cada vegada hi hagués més gent conscienciada de la necessitat de la cooperació. Si alguna vegada arribam a aquest 1% que ens hem fixat, potser el més adient seria dedicar el 0,7 que hem reclamat durant tants d'anys a la cooperació directa i la resta..., però jo crec que estan ben emprats.

Si feim control o no dels doblers públics, jo he començat a contestar a l'inrevés de com ho ha formulat. Estrictament sí, sí, ho intentam, hi ha uns indicadors d'avaluació, hi ha un seguiment dels projectes...; si ho aconseguim això ja és més

diffícil, però tant des dels fons insulars com des de la direcció general es du un seguiment molt explícit del que es fa i s'intenta comprovar que els doblers arriben allà on han d'arribar. I clar, per suposat la primera qüestió que vostè em plantejava, si feim un seguiment del que inverteixen les empreses o altres institucions als països empobrits en els quals treballam, idò li he de dir que no, li he de dir que ara per ara això transcendeix en molt les competències que té assignades i la feina amb la qual està compromesa aquesta direcció general. Seria, per suposat, molt important, seria molt important no només vigilar això, sinó vigilar, com s'intenta a través de programes concrets com és el programa de comerç just, que la nostra actuació diària, la nostra vida quotidiana vagi en consonància amb aquests principis, que no comprem determinats productes que s'estan fent i que enriqueixen a uns a costa de la feina dels infants, etc., etc., però ara per ara ens costa molt.

El que sí intentam, per suposat, és que tots els projectes compleixin criteris ètics de respecte als pobles, a les persones, als Drets Humans, als drets dels infants, per suposat, que no hi hagi mai treball infantil, etc., etc., però això, com dic, transcendeix molt i, clar, una conselleria com la nostra, que ha hagut de suportar durant dos anys aquest discurs i aquesta espasa de Damocles de la seva desaparició, fer-li una proposta d'aquest tipus significa no convertir la conselleria en una macroconselleria, sinó convertir una direcció general en el que hauria de ser una de les conselleries principals d'un govern de progrés.

Per tant, jo crec que cada vegada que venc a aquestes compareixences i vostès em fan tantíssimes demandes sobre qualsevol de les meves direccions generals, encara surt amb la idea més consolidada de la necessitat de la meva conselleria, que sé, per suposat, que vostès no han dubtat mai.

Per la meva part, gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Capó.

LA SRA. CAPÓ I ABRINES:

Gràcies, Sra. Presidenta. Just per acabar, Sra. Consellera, agrair-li les respostes i totes les explicacions donades sobre el tema de cooperació, i dir-li que sense cap dubte creim que els programes d'educació i sensibilització són importantíssims, i me n'alegro moltíssim de saber que vostè també hi creu i hi compta, perquè sí que qui li parla, i el Grup, doncs té diferents propostes a fer al conseller d'Educació, que per tant hauran de tenir a veure, i prendre-hi part la seva conselleria.

També me n'alegro que vostè cregui en els projectes de col·laboració amb les distintes administracions, i sobretot amb distints ajuntaments, sigui a través del fons de cada illa, o bé directament de la seva conselleria. Crec que hem de tenir molt en compte que avui per avui és una demanda social, i per tant les administracions tenim l'obligació de respondre a aquesta demanda social. I per tant, aquests convenis amb diferents administracions i amb diferents organismes s'han de dur

endavant per poder dur projectes que realment tinguin una finalitat de cooperació.

Només demanar-li que, si és possible, ens faciliti la documentació, que com bé ha dit deixarà a la Mesa. Ens agradaria poder-ne tenir una còpia. Moltíssimes de gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Capó. Per tancar té la paraula..., el Sr. Buele vol intervenir. Té la paraula.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Si em deixa, Sra. Presidenta, només per acabar. Ni que sigui a títol informatiu, jo crec que és bo que un govern com el de les Illes Balears, que vol ser progressista i nacionalista, algun tipus de mecanisme pugui trobar i tenir per saber, ni que sigui a títol informatiu, dic, per fer un seguiment d'això que puguin ser allò que jo deia els crèdits (...), perquè si no, podem entrar en la greu contradicció de dir "mentre nosaltres en donam 10, un dels nostres en pren 100. Per tant, n'hem pres 90". Ni que fos a títol informatiu, no és que jo estigui demanant una gran direcció general, no. Tenir la informació, per saber-ho.

En segon lloc, repetir-li que ens ha agradat molt la seva intervenció i les respostes que ha donat, si més no per allò que en lloc de parlar i donar suport a la justícia infinita, a la llibertat incessant o perdurable, s'intenta atendre la misèria i la pobresa infinita, incessant i perdurable, de tres quartes parts de la humanitat. I, clar, nosaltres no solucionarem això, però sí que podem respondre d'alguna manera amb més o manco intensitat a aquesta necessitat.

En segon lloc, des del nostre grup valoram molt aquelles ONG -i per això ho hem volgut treure a la primera intervenció- són poques, però valoram molt positivament aquelles ONG que volen cooperar al desenvolupament, i rebutgen qualsevol casta de subvenció pública. Això implica un compromís molt fort. O aquelles que en un altre nivell sí que accepten subvencions públiques, però sense tocar-ne ni un euro; és a dir, serveixen com de canals per transmetre allò que l'Administració pública ha posat ha posat en les seves mans en forma de subvenció. I per això ens afegim a aquella petició que hi havia qualcú que feia a través dels mitjans de comunicació, quan deia que les ONG haurien d'estar més farcides d'APG, d'aportacions personals gratuïtes, perquè així es valoraria molt més el que comporten els doblers públics per ajudar aquests països.

I finalment, simplement convidar-la a impulsar la implicació més intensa de la Conselleria de Benestar Social, perquè conjuntament amb la d'Educació i Cultura es pugui dinamitzar molt més intensament aquest programa educatiu "Vivim plegats", en el qual nosaltres creim. Creim en la seva utilitat, en la seva oportunitat, i fins i tot en la seva necessitat per als alumnes de les nostres illes. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Buele. Té la paraula la consellera per tancar el debat.

LA SRA. CONSELLERA DE BENESTAR SOCIAL
(Fernanda Caro i Blanco):

Gràcies, Sra. Presidenta. Jo, molt breument, agrair les seves aportacions. Dir que, òbviament estaré vigilant, Sr. Buele, que els programes d'educació realment siguin complementaris, siguin útils, per tal que sigui més factible defensar aquest 10% que dedicam a aquests programes, que la nostra voluntat de continuar cooperant amb la Conselleria d'Educació és molt ferma, no només en aquests àmbits, sinó en altres, i que per suposat que no només dins l'àmbit d'aquesta cambra i d'aquesta comissió, sinó dins l'àmbit del Consell de Cooperació, jo crec que és des d'on en conjunt s'ha de construir una cooperació amb la qual tots els ciutadans i ciutadanes de les Illes se sentin identificats, perquè al cap i a la fi és per això que hem de treballar. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. I una vegada esgotat el debat, l'ordre del dia d'avui, només queda agrair la presència de la consellera de Benestar Social. I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma